

[Guldberg.]

eller vil besvare det nu, kan vi jo gemme det. Men jeg vil da gerne nævne det her, fordi jeg mener, at det er helt afgørende for løsningen af boligspørgsmålet, at vi i folketinget, hvor vi hele tiden ser de økonomiske konsekvenser, også virkelig sætter os ind i, hvordan disse ting foregår. Kan det tænkes, vil jeg gerne spørge boligministeren, at i praksis kan en social boligbyggesag gennemføres på den måde, at en kommunalbestyrelse beslutter at sælge en grund til et socialt boligselskab, som medlemmer af kommunalbestyrelsen selv sidder i bestyrelsen for, og at dette sociale boligselskab derefter beslutter sig til at bebygge denne grund ved at give byggeriet underhånden og uden licitation til et foretagende, som de samme personer sidder i bestyrelsen for eller måske direkte har økonomisk interesse i? Kan en sådan procedure tænkes med den nuværende ordning?

Jeg vil gerne understrege, hvad hr. Henning Philipsen også var inde på, at jeg ikke mener, at man under alle omstændigheder og i et hvilket som helst forhold skal have licitation, uanset hvad det drejer sig om. Det er såmænd ikke det, jeg tænker på. Men det er ikke betryggende, hvis sådanne dispositioner kan foregå, og det er særlig ikke betryggende, hvis man kommer til det resultat, at dette byggeri er blevet endda uforholdsmæssig dyrt. Derfor vil jeg gerne spørge boligministeren, om en sådan fremgangsmåde er tænkelig.

Henning Philipsen: Jeg skal gøre nogle korte bemærkninger, i særdeleshed til fru Clara Munck.

Når fru Clara Munck nu siger, at det konservative folkepartis hensigt var at bringe lejen ned på et niveau, som almindelige mennesker kan betale, beder jeg om, at det konservative folkepartis repræsentant for én gangs skyld giver udtryk for, hvordan man vil gøre det, for i de sidste 25 år har man kun bevæget sig fra løsning til løsning, den ene dårligere end den anden, og de har kun haft én eneste virkning, nemlig at byggeriet er blevet dyrere.

Fru Clara Munck siger til mig, at jeg sagde, at den måde, man skaffede pengene til landsbyggefonden på ved at etablere genudlejningsforhøjelserne, var tåbelig. Jeg synes,

den er mere end tåbelig. Og når fru Clara Munck i samme åndedrag taler om, at det var en socialt retfærdig måde at skaffe pengene på, har jeg den diametralt modsatte opfattelse, for hvad var virkningen? Virkningen var, at f. eks. et ægtepar, hvis børn var fløjet fra reden, og som derfor gerne ville flytte ind i en mindre bolig i den samme afdeling i f. eks. en boligforening, kom til at give mere i husleje for den mindre lejlighed end for den store. Jeg spørger, om det er fru Clara Muncks karakteristik af social retfærdighed. Det er ikke det, vi andre forstår ved det.

Må jeg dernæst lige gøre en bemærkning til hr. Guldberg. Hr. Guldberg siger med eftertryk her, at de sociale selskaber bygger uforholdsmæssig dyrt. Nu synes jeg, hr. Guldberg bør komme ud af busken og sige: er det i kroner og øre, man bygger for dyrt, eller er det i forhold til, hvad man får for sine penge? Når vi har det svar, kan vi tage en realistisk diskussion og ikke et sekund før.

(Kort bemærkning).

Clara Munck: Må jeg sige til hr. Henning Philipsen, at når jeg taler om social retfærdighed i forbindelse med boligbyggeri og huslejelovgivning, er den sociale uretfærdighed i dag den, at den del af befolkningen, der må flytte ind i nybyggeriet, i kraft af den udvikling, der har været, betaler 3-4 gange så meget i leje som dem, der er heldige at kunne få en lejlighed i den gamle boligmasse. Det, jeg kalder for større social retfærdighed, er, at de, der i dag har det held at flytte ind i en gammel bolig, bliver gjort opmærksom på, at de må bidrage til landsbyggefonden for at hjælpe de lejere, der flytter ind i det dyreste byggeri.

Det andet retfærdige ved denne løsning lå i, at de mennesker, der flyttede ind i den gamle boligmasse, på forhånd fik at vide, at lejen ville blive af den og den højde. Det sidste punkt, der var retfærdigt, var, at de mennesker, der boede dér uden at foretage flytninger, og som ikke var skyld i det fastlåste huslejeniveau fra 1939, ikke blev udsat for økonomiske rystelser, de ikke kunne have forberedt sig på. Men langs ad vejen ville vi med den ombytning, der er i den gamle boligmasse, have tilført landsbygge-